

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Chlotarij Regis constitutio generalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

nostris obtatibus presententur. Qualiter in sacrilegis Dei injuria vindicetur nostrum est pertractandum, & quia fides nostra ut verbo de altario sacerdote faciente quacunque de Evangelio, Prophetis, vel Apostolo fuerit adnuntiatur, in quantum Deus dat intellectum, ad nos querimonia processit multa sacrilegia in populo fieri, unde Deus laedatur, & populus per peccatum declinet ad mortem; noctes pervigiles cum ebrietate, scurrilitate, vel canticis, etiam in ipsis sa-

cris diebus Pascha, natale Domini, & reliquis festivitibus, vel adveniente die dominico, banstrices per villas ambulare. Haec omnia, unde Deus agnoscitur laedi, nullatenus fieri permittimus. Quicumque post commonitionem sacerdotum vel nostrum praecceptum sacrilegia ista perpetrare praesumpserit, si servilis persona est, centum ictus flagellorum ut suscipiat jubemus. Si vero ingenuus aut honoratior fortasse persona est..... Cetera desiderantur.

CHLOTHARII REGIS CONSTITVTIO GENERALIS,

Data circa annum DLX.

CLODACHARIUS Rex Francorum omnibus agentibus. Vfus est clementiae principalis necessitatem provincialium vel subiectorum sibi omnium populorum provida sollicitudinis mente tractare, & pro quiete eorum quacunque iuste sunt observanda indita in titulis constitutione conscribere; quibus quantum plus fuerit iustitiae atque integritatis impensum, tantum pronius amor devotionis incumbit. Ideoque per hanc generalem auctoritatem praecipientes jubemus ut in omnibus causis antiqui juris forma servetur, & nulla sententia a quolibet iudicum vim firmitatis obtineat quae modum legis atque aequitatis excedit.

II. In parentum ergo successione quicquid legibus decernitur observetur, omnibus contra impetrandi aliquid licentia derogata: quae si quolibet ordine impetrata fuerit vel obtenta, a iudicibus repudiata, inanis habeatur & vacua.

III. Si quis in aliquo crimine fuerit accusatus, non condemnatur penitus inauditus. Sed si in crimine accusatur, & habita discussione fuerit fortasse convictus, pro modo criminis sententiam excipiat ultionis.

IV. Inter Romanos negotia causarum Romanis legibus praecipimus terminari.

V. Si quis auctoritatem nostram subreptitice contra legem eliquerit fallendo Principem, non valebit.

VI. Si iudex aliquem contra legem iniuste damnaverit, in nostris absentia ab Episcopis castigetur; ut quod perperè iudicavit, versatim melius discussione habita emendare procuret.

VII. Nullus per auctoritatem nostram matrimonium viduae vel puellae sine ipsarum voluntate praesumat expetere; neque per suggestiones subreptitias rapiantur iniuste.

VIII. Sanctimonialia nullus sibi in conjugium audeat sociare.

IX. Vt auctoritates cum iustitia & lege competente in omnibus habeant stabilem firmitatem, nec subsequenter auctoritatibus contra legem elictis vacuentur.

X. Vt oblationes defunctorum Ecclesiis deputatae nullorum competitionibus auferantur praesenti constitutione praestamus.

XI. Agraria, pascuaria, vel decimas porcorum, Ecclesiae pro fidei nostrae devotione concedimus, ita ut actor aut decimator in rebus Ecclesiae nullus accedat, Ecclesiae vel Clericis nullam requirant agentes publici functionem qui avi vel genitoris aut germani nostri immunitatem meruerunt.

XII. Quacunque Ecclesiae vel Clericis aut quibuslibet personis a gloriose memoriae praefatis Principibus munificentiae largitate conlata sunt, omni firmitate perdurent.

XIII. Quicquid Ecclesia, Clerici, vel provinciales nostri, intercedente tamen iusto possessionis initio, per triginta annos inconcusso jure possedisse probantur, in eorum ditione res possessa permaneat, nec actio tantis ævi spatii sepulta ulterius contra legum ordinem sub aliqua repetitione confurgat, possessione in possessis jure sine dubio permanente.

Provideat ergo strenuitas universorum judicum ut præceptionem hanc sub omni observatione custodiant, nec quicquam aliud agere aut judicare quam ut hæc præceptio secundum legum Romanarum seriem continet, vel sexus quarundam gentium juxta antiqui juris constitutionem olim vixisse dimoscitur, sub aliqua temeritate præsumant.

PRÆCEPTIO GLORIOSISSIMI REGIS GVNTRAMNI
ad Episcopos & judices regni sui de observando die dominico & aliis, edita in confirmatione Concilij secundi Matisconensis anno DLXXXV.

GVNTRAMNUS Rex Francorum omnibus Pontificibus ac universis sacerdotibus & cunctis iudicibus in regione nostra constitutis. Per hoc supernæ majestatis auctorem, cujus universa reguntur imperio, placari credimus, si in populo nostro justitiæ jura servamus: & ille pius pater & dominus, qui humanæ fragilitatis substantiam suo semper adjuvare consuevit auxilio, melius dignabitur cunctorum necessitatibus que sunt opportuna concedere, quos cognoscit præceptorum suorum monita custodire. Dum pro regni ergo nostri stabilitate, & salvatione regionis, vel populi sollicitudine attentius pertractemus, agnovimus infra regni nostri spatia universa scelera que canonibus & legibus pro divino timore puniri consueverant, suadente adversario boni operis perpetrari, & ex hoc proculdubio indignatione cælesti per diversas sæculi tempestates homines ac pecora aut morbo consumi censentur aut gladio, dum divina judicia non timeantur, atque ita fit ut admittendo illicita per ignorantiam multi deperant, & non solum præsentem vitam celerius cogantur amittere, sed & inferni supplicia sustinere. Ad vos ergo, sacrosancti Pontifices, quibus divina clementia potestatis paternæ concessit officium, in primis nostræ serenitatis sermo dirigitur, sperantis quod ita populum vobis providentia divina commissum frequenti prædicatione studeatis corrigere & pastorali studio gubernare quatenus dum universi diligendo justitiam conversatione præcipua cum omni honestate studuerint vivere, melius, cuncta rerum adversitate remota, cælesti beneficio concedatur tranquil-

litas temporum & congrua salvatio populorum. Et licet absque nostra admonitione ad vos specialiter prædicandi causa pertineat, attamen reliquorum peccatis vos omnino credimus esse participes, si filiorum vestrorum culpas non assidua objurigatione corrigitis, sed silentio præteritis. Nam nec nos, quibus facultatem regnandi superni Regis commisit auctoritas, iram ejus evadere possumus si de subiecto populo sollicitudinem non habemus. Idcirco hujus decreti ac definitionis generalis vigore decernimus ut in omnibus diebus dominicis, in quibus sanctæ resurrectionis mysterium veneramur, vel in quibuscunque reliquis solennitatibus, quando ex more ad veneranda templorum oracula universæ plebis conjunctio devotionis congregatur studio, præter victimam quem præparari convenit, ab omni corporali opere suspendantur, nec ulla causarum præcipue jurgia moveantur. Sed vos, apostolici Pontifices, junctes vobiscum confacerdotes vestros & filios seniores Ecclesiæ ac iudices locorum, quoscunque agnoscitis quod vitæ qualitas honesta commendat, ita universam populi multitudinem constanti vel Deo placita jugiter prædicatione corrigite ut & bene viventes mysticus adhortationis sermo mulceat, & excedentes ad viam recti itineris correctio pastoralis adducat, quatenus omnes unanimi deliberatione laudabiliter studeant vivere vel æquitatem & justitiam conservare, qualiter ab omni peccatorum fæce liberos suos sancta suscipiat Ecclesia Christianos. Enimvero quicumque sacerdotum aut secularium intentione mortifera perdurantes, crebrius admoniti, emendare negle-